

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W SANDOMIERZU**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SANDOMIERSKIM
W 2012 ROKU**

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Sandomierz-marzec 2013

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
<i>Cel opracowania</i>	4
<i>Podstawa opracowania</i>	5
<i>Metodologia opracowania</i>	5
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE SANDOMIERSKIM	6
1.1. <i>Poziom i struktura bezrobocia</i>	6
1.2. <i>Struktura bezrobocia według zawodów</i>	9
1.3. <i>Napływ bezrobotnych według zawodów</i>	12
1.4. <i>Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy</i>	14
1.5. <i>Zawody generujące długotrwałe bezrobocie</i>	16
II. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE SANDOMIERSKIM	17
2.1. <i>Napływ ofert pracy według zawodów</i>	17
2.2. <i>Napływ ofert pracy według sekcji PKD</i>	20
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH, ZRÓWNOWAŻONYCH I NADWYŻKOWYCH	22
3.1. <i>Zawody deficytowe</i>	22
3.2. <i>Zawody zrównoważone</i>	24
3.3. <i>Zawody nadwyżkowe</i>	25
PODSUMOWANIE	28

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.¹ Tym samym wyraźnie zaakcentowano, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy.

Podstawą do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz. 537). Zgodnie z „Klasyfikacją Zawodów i Specjalności” bezrobotni rejestrowani są według sześciocyfrowych kodów zawodów, które mogą być segregowane w grupy elementarne (czterocyfrowe), a następnie w grupy średnie (trzycyfrowe), duże (dwucyfrowe) i wielkie (jednocyfrowe). Od 1 września 2012r. obowiązuje zmieniona klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. z dnia 19 listopada 2012 r., poz. 1268). W końcowym efekcie struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże (wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2366 zawodów i specjalności.

W omawianej statystyce stosuje się kryterium kwalifikowania bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu, w jakim poszukują pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź posiadają odpowiedni staż pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku, w tym samym zawodzie). Bezrobotni, którzy nie pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego (w tym absolwenci szkół) kwalifikowani są według zawodu

---

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, str.6

wyuczonego. Jeżeli bezrobotny posiadał kwalifikację uprawniającą do wykonywania kilku zawodów, kwalifikowany był według zawodu, w którym chciałby podjąć pracę. Statystyka obejmuje również grupę osób „Bez zawodu”, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków:

- ✓ nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu,
- ✓ nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Grupa bez zawodu dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym, niepełnym podstawowym, gimnazjalnym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu, na którym zdobyły odpowiednie kwalifikację zawodową oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu, a także nie przepracowały w danym zawodzie minimum 1 roku, bądź pracowały w danym zawodzie ponad 1 rok, lecz nie miały ciągłości pracy w tym zawodzie.

Cel opracowania

Opracowanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analizą i oceną bezrobotnych według zawodów i specjalności. Informacje zawarte w poniższym raporcie pomocne będą przy:

- określeniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorząd oraz instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- doskonaleniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie informacji na temat zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- zwiększaniu efektywności szkoleń osób bezrobotnych dzięki dostosowaniu kierunków szkoleń do potrzeb pracodawców,
- korygowaniu poziomu i kierunków kształcenia zawodowego poprzez udostępnienie wyników analiz dyrekcjom szkół i władzom oświatowym,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- ułatwianiu realizacji programów specjalnych.

Podstawa opracowania

Podstawą do sporządzenia monitoringu zawodów jako jednego z elementów analizy rynku pracy jest:

- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01- „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy. Stan za I i II półrocze 2012 roku”
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01- „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I i II półrocze 2012 roku”
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 239 poz. 1594, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2011r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011(Dz. U. Nr 83, poz.453)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82 poz.537)

Metodologia opracowania

Szczegółowe zalecenia metodyczne do opracowania raportu wynikają z opracowanych w Departamencie Rynku Pracy Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.” Niniejsze opracowanie składa się jedynie z części diagnostycznej. Została ona przygotowana w oparciu o raport obejmujący analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sandomierskim w 2012 roku sporządzony na podstawie danych zawartych w Załączniku Nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i ofert pracy” oraz Załączniku Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności.”

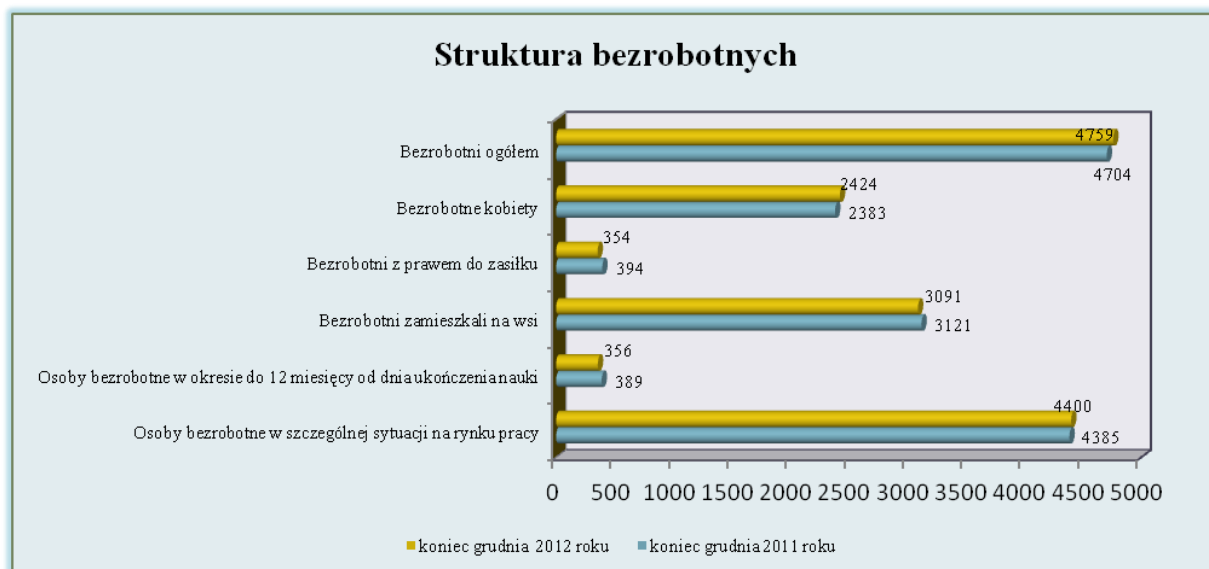
Należy zaznaczyć, że poniższe opracowanie bazuje jedynie na danych zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu dotyczących liczby osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności oraz według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Niestety raport nie obejmuje analizy ofert zamieszczonych w prasie i Internecie, dla której wciąż brak odpowiedniej jednolitej dla całego kraju metodologii.

I. Analiza bezrobocia według zawodów w powiecie sandomierskim

1.1. Poziom i struktura bezrobocia

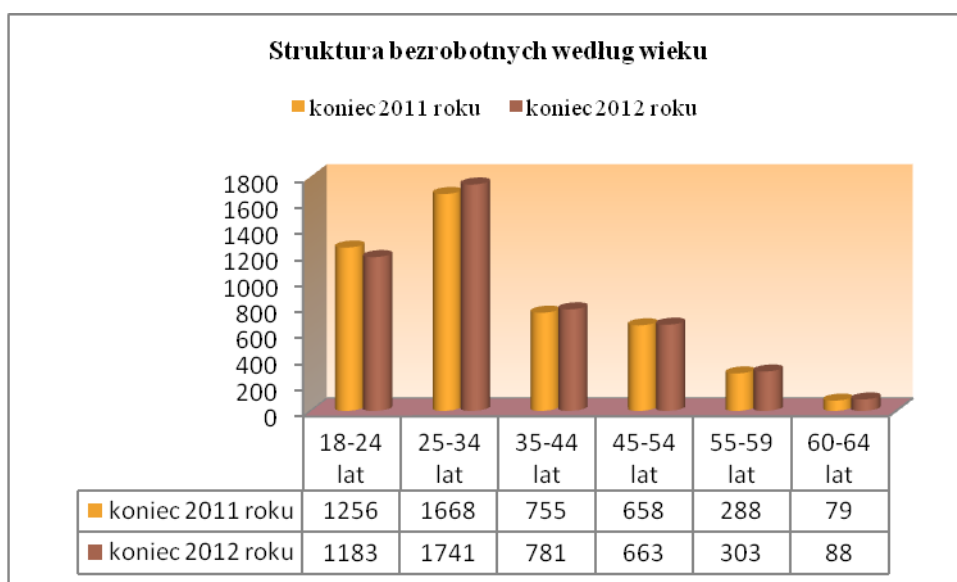
Liczba bezrobotnych w powiecie sandomierskim w końcu grudnia 2012 roku wynosiła 4759 osób (zanotowano wzrost o 55 osób w stosunku do końca grudnia 2011r.), w tym 2424 kobiety (51% ogółu bezrobotnych), 354 bezrobotnych z prawem do zasiłku (7,4% ogółu bezrobotnych). Wśród bezrobotnych przeważali mieszkańcy wsi - 3091 (65% ogółu bezrobotnych). Bezrobotne kobiety zamieszkujące wieś to 33,3% ogółu bezrobotnych (1589). Ponadto w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu pozostawało 140 bezrobotnych niepełnosprawnych, a także 55 osób poszukujących pracy. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych - 4400 to osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym: 1183 -osoby bezrobotne do 25 roku życia (1256 na koniec grudnia 2011r.), 2754-osoby długotrwale bezrobotne (2630 na koniec grudnia 2011r.), w tym 1524 to kobiety, 705 - kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (662 na koniec grudnia 2011r.), 749 - bezrobotnych powyżej 50 roku życia (732 na koniec grudnia 2011r.), 1264 - bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (1244 na koniec grudnia 2011r.), 2154 - bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (2193 na koniec grudnia 2011r.), 2243 - bezrobotnych bez wykształcenia średniego (2255 na koniec grudnia 2011r.), 345 - bezrobotnych samotnie wychowujących, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (315 na koniec grudnia 2011r.), 51 - bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (39 na koniec grudnia 2011r.).

WYKRES 1

W końcu 2012 roku bezrobotni w grupie wiekowej **18-34** lat stanowili 61,4% ogółu bezrobotnych (2924 osoby). Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: **35-44** lat – 16,4% (781 osób), **45-54** lat – 14% (663 osoby), **55-59** lat – 6,4% (303 osoby), **60-64** lat – 1,8% (88 osób). W końcu 2012 roku w porównaniu do końca 2011 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych w wieku 18-24 lat, natomiast w pozostałych grupach wiekowych nastąpił wzrost liczby bezrobotnych. Największy wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w grupie wiekowej 25-34 lat (o 73 osoby) oraz w grupie wiekowej 35-44 lat (o 26 osób). Natomiast najmniejszy wzrost liczby bezrobotnych miał miejsce w grupie wiekowej 45-54 lat (o 5 osób) oraz w grupie wiekowej 60-64 lat (o 9 osób). Liczba bezrobotnych kobiet w końcu 2012 roku w porównaniu do liczby bezrobotnych mężczyzn była wyższa w wieku 18-44 lat, natomiast bezrobotni mężczyźni przeważali w wieku 45-64 lat.

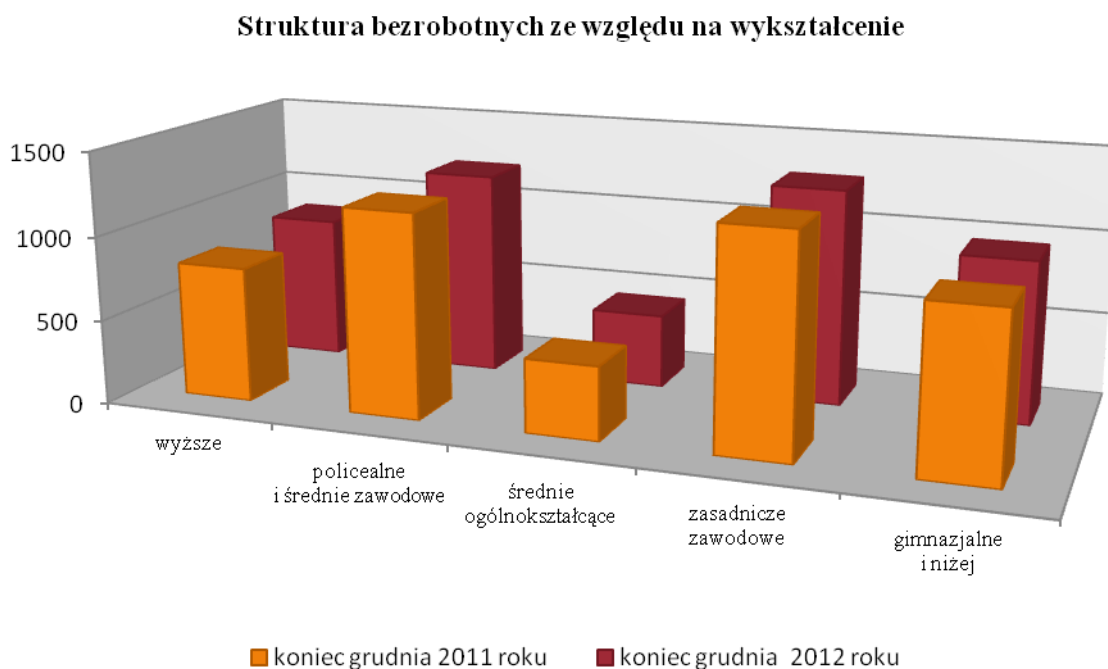
WYKRES 2

Z analizy struktury wykształcenia bezrobotnych wynika, że w końcu 2012 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1283 osoby), policealnym i średnim zawodowym (1218 osób) oraz gimnazjalnym i niższym (960 osób). Wykształcenie wyższe posiadało 858 osób, natomiast wykształcenie średnie ogólnokształcące 440 osób. W porównaniu do końca 2011 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym i średnim ogólnokształcącym. Największy wzrost liczby bezrobotnych nastąpił wśród bezrobotnych

z wykształceniem wyższym. Natomiast spadek liczby bezrobotnych miał miejsce wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym. Wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym, policealnym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym liczba bezrobotnych kobiet była wyższa niż bezrobotnych mężczyzn. Natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn była wyższa wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym.

WYKRES 3

Stopa bezrobocia w powiecie sandomierskim na koniec grudnia 2012 roku wynosiła 12,8% (w województwie świętokrzyskim 15,8%, w kraju 13,4%).

1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów

Tabela 1 przedstawia 10 zawodów, w których w końcu 2012 roku było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 1. Zawody dominujące w powiecie sandomierskim - stan w końcu 2012r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Bez zawodu	1173	616	158	84	136	66
1	331403	Technik ekonomista	155	121	4	3	33	28
2	722204	Ślusarz	150	1	5	0	41	1
3	522301	Sprzedawca	140	122	6	5	57	48
4	242217	Specjalista administracji publicznej	103	72	9	5	25	19
5	753105	Krawiec	82	81	0	0	24	24
6	311204	Technik budownictwa	81	10	6	0	13	5
7	931301	Robotnik budowlany	79	2	0	0	37	2
8	263102	Ekonomista	75	51	8	7	14	11
9	311504	Technik mechanik	75	1	2	0	13	1
10	235107	Pedagog	71	65	7	5	14	12
Ogółem			1011	526	47	25	271	151

Źródło: T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sandomierskim, stan w końcu 2012 roku

W końcu 2012 roku osoby bezrobotne bez zawodu stanowiły 24,6% ogółu bezrobotnych (1173 osoby, w tym 616 kobiet). Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie: technik ekonomista - 155 osób (w tym 121 kobiet), ślusarz - 150 osób, sprzedawca - 140 osób (w tym 122 kobiety), specjalista administracji publicznej - 103 osoby (w tym 72 kobiety), krawiec – 82 osoby (w tym 81 kobiet), technik budownictwa- 81 osób, robotnik budowlany – 79 osób. Najmniej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie pedagog- 71 osób (tym 65 kobiet), technik mechanik – 75 osób i ekonomista - 75 osób (w tym 51 kobiet).

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najbardziej dominujące zawody wśród bezrobotnych kobiet to:

- technik ekonomista,
- sprzedawca,
- specjalista administracji publicznej,
- krawiec,
- ekonomista,
- pedagog.

Najbardziej dominujące zawody wśród bezrobotnych mężczyzn to:

- ślusarz,
- technik mechanik,
- technik budownictwa,
- robotnik budowlany.

W końcu 2012 roku było zarejestrowanych 356 absolwentów (osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). W omawianej populacji większość stanowili bezrobotni bez zawodu (158 osób). Zawody dominujące w grupie absolwentów to: specjalista administracji publicznej, ekonomista, pedagog.

Osoby bezrobotne poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2012 roku stanowiły 25,4% ogółu bezrobotnych (1212 osób, w tym 592 kobiety). Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było zarejestrowanych w następujących zawodach: sprzedawca - 57 osób, ślusarz - 41 osoby, robotnik budowlany - 37 osób, technik ekonomista - 33 osoby, specjalista administracji publicznej – 25 osób, krawiec - 24 osoby. Natomiast najmniej, w zawodzie technik budownictwa – 13 osób, ekonomista – 14 osób i pedagog – 14 osób.

Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych przedstawia się następująco:

Tabela 2. Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych(kod dwucyfrowy)

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	12,1584	8,9602	10,6062	5,0847	10,6876	12,1672
2	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,2620	0,6084	4,5455	0,0000	11,4311	0,5703
3	51	Pracownicy usług osobistych	7,4736	10,3983	7,0709	10,1687	7,7137	10,4563
4	52	Sprzedawcy i pokrewni	7,1092	11,7268	4,5455	6,7797	8,9239	15,2103
5	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,6371	1,3274	4,5457	1,6950	7,9924	2,0912
6	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	5,9957	8,4624	11,1091	12,7120	4,1821	6,4638
7	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	5,5774	7,6880	14,1416	16,1017	3,3457	3,9924
8	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	5,3821	7,8539	3,5355	4,2373	3,9961	6,8440
9	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,9916	7,5221	1,0101	1,6949	6,3196	9,3156
10	23	Specjaliści nauczania i wychowania	4,7128	7,7432	8,5860	11,8645	2,7881	4,5627
Ogółem			70,2999	72,2907	69,6961	70,3385	67,3803	71,6738

Źródło: T-II/P-la Struktura bezrobotnych wg grupy zawodowych w powiecie sandomierskim stan w końcu 2012 roku

W tabeli powyżej przedstawiono 10 dużych grup zawodowych (kod dwucyfrowy), które stanowią 70% ogółu grup zawodowych (kod dwucyfrowy) w powiecie sandomierskim stan w końcu 2012 roku. Najwyższy odsetek osób bezrobotnych w badanych grupach zawodowych stanowi średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 12,15%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń- 10,26%, pracownicy usług osobistych – 7,47%,

sprzedawcy i pokrewni - 7%, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 6,63%, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 6%. Najmniej osób bezrobotnych było zarejestrowanych w następujących grupach zawodowych: specjaliści nauczania i wychowania – 4,71%, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 5%, średni personel do spraw biznesu i administracji – 5,38%, specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 5,57%.

1.3. Napływ bezrobotnych według zawodów

W 2012 roku w PUP w Sandomierzu napływ bezrobotnych wg zawodu wynosił ogółem 5144 osoby zarejestrowane (w 2011 roku wynosił 5324 osoby), wśród nich było 2308 kobiet. Napływ bezrobotnych wg zawodów w 2012 roku przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) w powiecie sandomierskim w 2012 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7
		Bez zawodu	1483	621	329	154
1	722204	Ślusarz	182	0	7	0
2	331403	Technik ekonomista	174	126	16	14
3	522301	Sprzedawca	123	105	10	8
4	311204	Technik budownictwa	114	9	10	0
5	311504	Technik mechanik	114	0	10	0
6	242217	Specjalista administracji publicznej	101	62	30	17
7	263102	Ekonomista	82	47	17	13
8	235107	Pedagog	67	59	18	13
9	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	63	35	8	4
10	522305	Technik handlowiec	63	35	5	4
11	931301	Robotnik budowlany	63	0	1	0
12	753105	Krawiec	58	57	0	0
13	514101	Fryzjer	57	55	16	14
14	512002	Kucharz małej gastronomii	53	23	9	4
15	314205	Technik ogrodnik	52	15	10	5

16	422402	Technik hotelarstwa	51	38	7	7
17	834103	Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych	50	0	4	0
18	711202	Murarz	49	2	1	0
19	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	45	33	6	5
20	515303	Robotnik gospodarczy	43	11	2	1
21	213204	Inżynier ogrodnictwa	40	14	14	5
22	263204	Socjolog	39	26	12	10
23	723105	Mechanik samochodów osobowych	37	0	0	0
24	722314	Tokarz w metalu	36	6	0	0
25	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	36	0	10	0
26	351203	Technik informatyk	35	12	10	1
27	751204	Piekarz	34	10	0	0
28	513101	Kelner	31	26	0	0
29	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	31	0	10	0
30	512001	Kucharz	29	20	1	1
31	263304	Politolog	28	17	6	4
32	228301	Fizjoterapeuta	27	24	9	8
33	816029	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	27	22	0	0
34	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	26	24	3	3
35	311512	Technik mechanizacji rolnictwa	26	1	5	0
36	321301	Technik farmaceutyczny	25	25	3	3
37	325511	Technik ochrony środowiska	22	15	0	0
38	331402	Technik agrobiznesu	22	10	1	1
39	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	21	12	7	5
40	311408	Technik elektronik	21	0	1	0

Źródło: T-II/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie sandomierskim w 2012 roku.

W tabeli zostały wyszczególnione czterdzieści zawodów najliczniej występujących wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w 2012 roku w powiecie sandomierskim. Największy

napływ bezrobotnych w analizowanym okresie stanowiły osoby bezrobotne bez zawodu - 1483 osoby. W następnej kolejności sklasyfikowani są m.in.: ślusarze - 182 osoby, technicy ekonomiści – 174 osoby (w tym 126 kobiet), sprzedawcy -123 osoby (w tym 105 kobiet), technicy budownictwa – 114 osób, technicy mechanicy – 114 osób, specjaliści administracji publicznej – 101 osób (w tym 62 kobiety), ekonomiści – 82 osoby (w tym 47 kobiet), pedagodzy – 67 osób (w tym 59 kobiet), technicy żywienia i gospodarstwa domowego – 63 osoby, krawcy – 58 osób (w tym 57 kobiet). Mniejszy napływ bezrobotnych w 2012 roku widoczny był w zawodach: technik elektronik – 21 osób, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 21 osób, technik agrobiznesu – 22 osoby, technik ochrony środowiska – 22 osoby, technik farmaceutyczny- 25 osób (w tym 25 kobiet), technik mechanizacji rolnictwa – 26 osób.

W grupie absolwentów (osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od daty ukończenia nauki) największy napływ bezrobotnych był w zawodach:

- specjalista administracji publicznej - 30 osób (w tym 17 kobiet),
- pedagog – 18 osób (w tym 13 kobiet),
- ekonomista – 17 osób (w tym 13 kobiet),
- technik ekonomista – 16 osób (w tym 14 kobiet),
- fryzjer – 16 osób (w tym 14 kobiet),
- inżynier ogrodnictwa – 14 osób (w tym 5 kobiet),
- socjolog – 12 osób (w tym 10 kobiet).

1.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2012 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	705
Przetwórstwo przemysłowe	438
Budownictwo	369
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	258

Działalność nie zidentyfikowana	198
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	152
Transport i gospodarka magazynowa	125
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	116
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	104
Edukacja	95
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	88
Pozostała działalność usługowa	86
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	79
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	77
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	76
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	45
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	34
Górnictwo i wydobywanie	16
Informacja i komunikacja	16
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: T-II/P-9 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Z analizy danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej bezrobotnych w 2012 roku było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD:

- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych - **705 osób**,
- przetwórstwo przemysłowe - **438 osób**,

- budownictwo – **369 osób**,
- administracja publiczna i obrona narodowa - **258 osób**,
- działalność nie zidentyfikowana - **198 osób**,
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników – **152 osoby**,
- transport i gospodarka magazynowa – **125 osób**.

Najmniej bezrobotnych w 2012 roku było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD:

- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – **5 osób**,
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości - **8 osób**,
- informacja i komunikacja - **16 osób**,
- górnictwo i wydobywanie – **16 osób**,
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – **45 osób**,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – **34 osoby**.

1.5. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie charakteryzują się wysokim wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia ($W^k_{a,1}$). Jest on wyrażony jako iloraz zarejestrowanych bezrobotnych w badanym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do ogólnej liczby zarejestrowanych w tym zawodzie; opisuje jaka część osób zarejestrowanych w badanym zawodzie staje się osobami pozostającymi bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Spośród wszystkich dwucyfrowych grup zawodowych generujących długotrwałe bezrobocie najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia towarzyszył grupie zawodowej – kierownicy do spraw produkcji i usług (1). Grupy zawodowe o najniższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia to m.in.: technicy informatycy – 0,1111, specjaliści do spraw zdrowia - 0,1212, pracownicy obsługi klienta – 0,1481, specjaliści nauczania i wychowania – 0,1775, średni personel do spraw zdrowia – 0,1783, specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 0,1800, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 0,1855, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki – 0,2000, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby – 0,2000. Pięć grup zawodowych miały wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 0,0000. Do takich grup zawodowych należą: leśnicy i rybacy, kierownicy do spraw zarządzania i handlu, kierownicy w branżach hotelarskich, handlu i innych branżach usługowych, monterzy, sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.

II. Analiza ofert pracy według zawodów w powiecie sandomierskim

2.1. Napływ ofert pracy według zawodów

Do PUP w Sandomierzu w 2012 roku wpłynęło 2333 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z czego 1304 oferty stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, co stanowi 56% ogółu wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, natomiast 1029 ofert to zgłoszone miejsca aktywizacji zawodowej (staż, prace społecznie użyteczne), co stanowi 44% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Spośród ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 55% stanowiły oferty subsydiowane. Z sektora publicznego w 2012 roku zostało zgłoszonych 26% wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast z sektora prywatnego- 74%.

W analizie napływu ofert pracy według zawodów wzięto pod uwagę kryterium ilości zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie. W Tabeli 4 zostały przedstawione oferty pracy w tych zawodach, w których zgłoszono minimum 10 ofert pracy.

Tabela 4. Najwięcej zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku
1.	751402	przetwórcza owoców i warzyw	202
2.	522301	sprzedawca	162
3.	818116	operator urządzeń przemysłu szklarskiego	106
4.	515303	robotnik gospodarczy	99
5.	411090	pozostali pracownicy obsługi biurowej	94
6.	513101	kelner	62
7.	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	55
8.	332203	przedstawiciel handlowy	53

9.	512001	kucharz	48
10.	941201	pomoc kuchenna	43
11.	334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	42
12.	834401	kierowca operator wózków jezdniowych	35
13.	335203	urzędnik podatkowy	33
14.	411003	pracownik kancelaryjny	29
15.	712303	tylnik	29
16.	432103	magazynier	24
17.	234201	nauczyciel przedszkola	23
18.	325907	terapeuta zajęciowy	23
19.	514101	fryzjer	23
20.	321301	technik farmaceutyczny	22
21.	833203	kierowca samochodu ciężarowego	21
22.	911207	sprzątaczką biurową	21
23.	341205	pracownik socjalny	20
24.	524902	doradca klienta	20
25.	712301	monter ociepleń budynków	20
26.	235914	wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	19
27.	833202	kierowca ciągnika siodłowego	19
28.	723103	mechanik pojazdów samochodowych	17
29.	331301	księgowy	16
30.	234190	pozostali nauczyciele szkół podstawowych	15
31.	411004	technik prac biurowych	15
32.	722204	ślusarz	15

33.	233008	nauczyciel języka angielskiego	14
34.	334306	technik administracji	14
35.	932911	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	14
36.	331403	technik ekonomista	13
37.	514202	kosmetyczka	13
38.	233017	nauczyciel plastyki	12
39.	753303	szwaczka	12
40.	228301	fizjoterapeuta	11
41.	243106	specjalista do spraw marketingu i handlu	11
42.	331203	referent(asystent) bankowości	11
43.	911203	pokojowa	11
44.	711401	betoniarz	11
45.	833101	kierowca autobusu	11

Źródło: T-II/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie sandomierskim w 2012 roku

W 2012 roku pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na m.in.: przetwórców owoców i warzyw – 202 oferty, sprzedawców – 162 oferty, operatorów urządzeń przemysłu szklarskiego – 106 ofert, robotników gospodarczych – 99 ofert, pozostałych pracowników obsługi biurowej – 94 oferty, kelnerów – 62 oferty, pozostałych opiekunów dziecięcych – 55 ofert, przedstawicieli handlowych – 53 oferty, kucharzy – 48 ofert, pomoce kuchenne – 43 oferty, pozostałych pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu – 42 oferty, kierowców operatorów wózków jezdniowych – 35 ofert, urzędników podatkowych – 33 oferty, pracowników kancelaryjnych – 29 ofert. Najmniejsza liczba ofert pracy została zgłoszona w zawodach: kierowca autobusu – 11 ofert, betoniarz – 11 ofert, pokojowa – 11 ofert, referent(asystent)bankowości – 11 ofert, specjalista do spraw marketingu i handlu – 11 ofert, fizjoterapeuta – 11 ofert, szwaczka – 12 ofert, nauczyciel plastyki – 12 ofert, kosmetyczka – 13 ofert, technik ekonomista – 13 ofert, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym- 14 ofert.

Spośród ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej najwięcej wolnych miejsc pracy zostało zgłoszonych w zawodzie: przetwórcza owoców i warzyw, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, sprzedawca, przedstawiciel handlowy, kelner, tynkarz, kucharz, kierowca operator wózków jezdniowych, kierowca samochodu ciężarowego, monter ociepleń budynków.

Oferty pracy w zawodzie robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali opiekunowie dziecięcy to przede wszystkim miejsca subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy). Najwięcej miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) w 2012 roku zostało zgłoszonych w następujących zawodach: sprzedawca, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pomoc kuchenna, urzędnik podatkowy, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, pozostali opiekunowie dziecięcy, robotnik gospodarczy, pracownik kancelaryjny oraz kucharz.

2.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Tabela 5. Oferty pracy według sekcji PKD zgłoszone w 2012 roku

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w 2012 roku
Przetwórstwo przemysłowe	421
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	406
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	292
Edukacja	211
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	168
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	141
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	128
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	120
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	108
Budownictwo	107
Pozostała działalność usługowa	67
Transport i gospodarka magazynowa	60
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	56
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	21
Informacja i komunikacja	8

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	7
Górnictwo i wydobywanie	3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1

Źródło: T-II/P- Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Najwięcej ofert pracy w 2012 roku wpłynęło w następujących sekcjach PKD:

- przetwórstwo przemysłowe,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- edukacja,
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Oferty pracy w w/w sekcjach PKD stanowiły 85,5% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

W 2012 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy w następujących sekcjach PKD:

- organizacja i zespoły eksterytorialne,
- działalność nie zidentyfikowana,
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

III. Analiza zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych

3.1. Zawody deficytowe

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.² Do szczególnej analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych stosowany jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów $k(W^k_{n,l})$, który obliczany jest jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w zawodzie k do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k.

$$W_1^k = \bar{O}_1^k : B_1^k$$

$\bar{O}_1^k$ - średnia miesięczna liczba ofert pracy

B_1^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$$W^k_{n,l} > 1,1 \text{ to zawody deficytowe}$$

Tabela 6. Zawody deficytowe w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	„Napływ” bezrobotnych w 2012r.	Oferty pracy zgłoszone w 2012r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	818116	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego	2	106	53
2.	332203	Przedstawiciel handlowy	4	53	13,25
3.	341201	Asystent osoby niepełnosprawnej	1	12	12
4.	911203	Pokojowa	1	11	11
5.	233016	Nauczyciel muzyki	1	10	10
6.	741103	Elektryk	1	10	10
7.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	2	19	9,5
8.	431102	Fakturzystka	1	8	8
9.	411003	Pracownik kancelaryjny	4	29	7,25
10.	712202	Głazurnik	1	7	7

² Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, str.6

11.	524902	Doradca klienta	3	20	6,6667
12.	941201	Pomoc kuchenna	7	43	6,1429
13.	233017	Nauczyciel plastyki	2	12	6
14.	331203	Referent(asystent) bankowości	2	11	5,5
15.	311909	Technik automatyk	1	5	5
16.	962906	Woźny	1	5	5
17.	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	8	35	4,3750
18.	514202	Kosmetyczka	3	13	4,3333
19.	263401	Psycholog	1	4	4
20.	711501	Cieśla	1	4	4
21.	833101	Kierowca autobusu	3	11	3,6667
22.	228502	Logopeda	3	10	3,3333
23.	234201	Nauczyciel przedszkola	7	23	3,2857
24.	251102	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	1	3	3
25.	422603	Rejestratorka medyczna	1	3	3
26.	712101	Dekarz	1	3	3
27.	721404	Monter konstrukcji stalowych	2	6	3
28.	334306	Technik administracji	5	14	2,8
29.	711401	Betoniarz	4	11	2,75
30.	325905	Opiekunka dziecięca	2	5	2,5
31.	515303	Robotnik gospodarczy	43	99	2,3023
32.	331301	Księgowy	7	16	2,2857
33.	422602	Recepcjonista	4	9	2,25
34.	216604	Projektant grafiki	1	2	2

Źródło: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Z powyższej tabeli widać, że największy udział w rynku pracy ma zawód operator urządzeń przemysłu szklarskiego. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku wynosiła 8,8333, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku wynosiła 0,1667. Natomiast najmniejszy udział w rynku pracy ma zawód projektant grafiki. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku wynosiła 0,1667, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku wynosiła 0,0833.

W porównaniu do 2011 roku deficyt nadal utrzymuje się w takich zawodach jak: pokojowa, nauczyciel przedszkola, przedstawiciel handlowy, pracownik kancelaryjny, robotnik gospodarczy, technik administracji, monter konstrukcji stalowych.

3.2. Zawody zrównoważone

Zawód zrównoważony-to zawód, na który występuje na rynku pracy takie samo zapotrzebowanie, co liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Wartość wskaźnika jest większa lub równa 0,9 i mniejsza lub równa 1,1.

$0,9 \leq W \leq 1,1$ (wykazują równowagę na rynku pracy)

Tabela 6 Zawody zrównoważone w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	„Napływ” bezrobotnych w 2012r.	Oferty pracy zgłoszone w 2012r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki(deficytu) zawodów
1.	325401	Technik fizjoterapii	4	4	1
2.	214903	Inżynier automatyki i robotyki	2	2	1
3.	311501	Diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów	2	2	1
4.	441203	Listonosz	2	2	1
5.	931205	Robotnik drogowy	4	4	1

Źródło: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Zawody, w których zachowana jest równowaga popytu i podaży siły roboczej to technik fizjoterapii, inżynier automatyki i robotyki, diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów listonosz oraz robotnik drogowy. W tych zawodach średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku jest równa średniej miesięcznej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku.

3.3. Zawody nadwyżkowe

Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.³

$$W < 0,9$$

Tabela 7. Zawody nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2012r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	„Napływ” bezrobotnych w 2012r.	Oferty pracy zgłoszone w 2012r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	311504	Technik mechanik	114	2	0,0175
2.	242217	Specjalista administracji publicznej	101	2	0,0198
3.	311204	Technik budownictwa	114	5	0,0439
4.	235107	Pedagog	67	3	0,0448
5.	331402	Technik agrobiznesu	22	1	0,0455
6.	325511	Technik ochrony środowiska	22	1	0,0455
7.	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	21	1	0,0476
8.	351203	Technik informatyk	35	2	0,0571
9.	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	31	2	0,0645
10.	751201	Cukiernik	15	1	0,0667
11.	331403	Technik ekonomista	174	13	0,0747
12.	213204	Inżynier ogrodnictwa	40	3	0,0750
13.	722204	Ślusarz	182	15	0,0824
14.	711402	Betoniarz-zbrojarz	10	1	0,1
15.	213303	Specjalista ochrony środowiska	10	1	0,1
16.	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	9	1	0,1111
17.	512002	Kucharz małej gastronomii	53	6	0,1132
18.	713101	Malarz-tapeciarz	16	2	0,125
19.	522305	Technik handlowiec	63	8	0,127

³ Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, str.6

20.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	7	1	0,1429
21.	751204	Piekarz	34	5	0,1471
22.	712601	Hydraulik	19	3	0,1579
23.	931301	Robotnik budowlany	63	10	0,1587
24.	711202	Murarz	49	8	0,1633
25.	723308	Mechanik maszyn rolniczych	6	1	0,1667
26.	816029	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo warzywnego	27	5	0,1852
27.	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	5	1	0,2
28.	723105	Mechanik samochodów osobowych	37	8	0,2162
29.	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	45	11	0,2444
30.	322001	Dietetyk	4	1	0,25
31.	233006	Nauczyciel historii	4	1	0,25
32.	228903	Kosmetolog	4	1	0,25
33.	214202	Inżynier budownictwa-budownictwo ogólne	8	2	0,25
34.	713102	Malarz budowlany	19	6	0,3158

Źródło: T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w 2012 roku

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że sytuacja największej nadwyżki bezrobotnych i niedoboru wolnych stanowisk pracy występuje w zawodzie technik mechanik. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku wynosi 0,1667, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku wynosi 9,5000. Najmniejsza nadwyżka bezrobotnych i niedobór wolnych miejsc pracy występuje w zawodzie malarz budowlany, gdzie średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku wynosi 0,5000, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 roku wynosi 1,5833.

W porównaniu do 2011 roku nadwyżka utrzymuje się w następujących zawodach: specjalista administracji publicznej, technik handlowiec, ślusarz, hydraulik, technik ekonomista, kucharz małej gastronomii, mechanik samochodów osobowych, specjalista do spraw marketingu i handlu oraz mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych.

Wskaźnik o wartości określonej jako **MAX** wskazuje, że w danym zawodzie w 2012 roku zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się w tym okresie bezrobotni posiadający te zawody. Do takich zawodów należą m.in.:

- ❖ dyrektor handlowy- 2 oferty,
- ❖ prezes- 1 oferta,
- ❖ kierownik działu szkoleń- 2 oferty,
- ❖ kierownik budowy- 1 oferta,
- ❖ kierownik działu logistyki- 1 oferta,
- ❖ kierownik działu zakupów- 1 oferta,
- ❖ kierownik hotelu- 2 oferty,
- ❖ meteorolog- 1 oferta,
- ❖ specjalista kontroli jakości- 1 oferta,
- ❖ nauczyciel informatyki w szkole podstawowej- 1 oferta,
- ❖ nauczyciel języka niemieckiego w szkole podstawowej- 1 oferta,
- ❖ nauczyciel przyrody w szkole podstawowej-1 oferta,
- ❖ nauczyciel religii w szkole podstawowej- 1 oferta,
- ❖ wychowawca małego dziecka- 1 oferta,
- ❖ instruktor tańca- 12 ofert,
- ❖ nauczyciel bibliotekarz- 1 oferta,
- ❖ specjalista do spraw rachunkowości podatkowej- 1 oferta,
- ❖ opiekun klienta- 1 oferta.

Z przedstawionej krótkiej analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych wynika, że w strukturze 655 zawodów występujących na rynku pracy powiatu sandomierskiego według intensywności wskaźnika nadwyżki/deficytu wyodrębniono 74 zawody nadwyżkowe, które stanowiły 11,4%, 60 zawodów deficytowych, które stanowiły 9,1% oraz 31 zawodów zrównoważonych, które stanowiły 4,7%. Pozostałe zawody o wskaźniku równym 0 lub MAX, gdzie o nadwyżce lub deficycie decydował wskaźnik N oznaczający średnią miesięczną nadwyżkę/ deficyt podaży siły roboczej stanowiły 74,8% zawodów występujących na rynku pracy powiatu sandomierskiego.

Przedstawione zestawienia i analizy danych dotyczących bezrobotnych i ofert pracy, będące wynikiem zastosowania i zaproponowania sposobów obliczania wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów pokazuje jedynie pewne zjawiska i tendencje zachodzące na lokalnym rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Badanie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy, na podstawie analizy powyższych danych dotyczących zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz ofert zgłoszonych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu, pozwala na sformułowanie następujących stwierdzeń:

- W powiecie sandomierskim na koniec grudnia 2012 roku nastąpił niewielki wzrost stopy bezrobocia z 12,7% (koniec grudnia 2011r) do 12,8% (koniec grudnia 2012r). Na koniec grudnia 2012r. liczba bezrobotnych wynosiła 4759 osób (w tym 2424 kobiety),
- Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych w grupie wiekowej 18-34 lat (61,4% ogółu bezrobotnych),
- Grupę najliczniejszą stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym- 27% ogółu bezrobotnych (1283 osoby, w tym 495 kobiet),
- Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodach: technik ekonomista, ślusarz, sprzedawca, specjalista administracji publicznej, krawiec, technik budownictwa, robotnik budowlany,
- Wśród osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki najczęściej zarejestrowanych osób było w zawodach: specjalista administracji publicznej, ekonomista, pedagog,
- Osoby bezrobotne poprzednio pracujące pozostające przez pracy powyżej 12 miesięcy były najliczniej zarejestrowane w zawodach: sprzedawca, ślusarz, robotnik budowlany, technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, krawiec,
- Dominujące zawody wśród bezrobotnych kobiet to: technik ekonomista, sprzedawca, specjalista administracji publicznej, krawiec, ekonomista, pedagog natomiast wśród bezrobotnych mężczyzn dominujące zawody to: ślusarz, technik budownictwa, technik mechanik, robotnik budowlany,
- Największy napływ bezrobotnych w 2012 roku nastąpił wśród osób bezrobotnych bez zawodu, techników ekonomistów, ślusarzy, sprzedawców, techników budownictwa, techników mechaników, specjalistów administracji publicznej, ekonomistów, pedagogów, techników żywienia i gospodarstwa domowego, krawców. Mniejszy napływ bezrobotnych widoczny był w zawodach: technik elektronik, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, technik

agrobiznesu, technik ochrony środowiska, technik farmaceutyczny, technik mechanizacji rolnictwa,

- W grupie absolwentów największy napływ bezrobotnych był w zawodach: specjalista administracji publicznej, pedagog, ekonomista, technik ekonomista, inżynier ogrodnictwa, socjolog,
- Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD: handel hurtowy i detaliczny, przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, administracja publiczna i obrona narodowa, działalność nie zidentyfikowana, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników,
- Najmniej bezrobotnych było zarejestrowanych w następujących sekcjach PKD: działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych, informacja i komunikacja, górnictwo i wydobywanie, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia był w grupie zawodowej- kierownicy do spraw produkcji i usług,
- Do Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu w 2012 roku wpłynęło 2333 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, w tym 1304 oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i 1029 miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne). Spośród zgłoszonych ofert pracy 55% to miejsca subsydiowane,
- Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na m.in. przetwórców owoców i warzyw, sprzedawców, robotników gospodarczych, operatorów urządzeń przemysłu szklarskiego, pozostałych pracowników obsługi biurowej, kelnerów. Najmniejsza liczba ofert pracy została zgłoszona w zawodach: kierowca autobusu, betoniarz, pokojowa, referent(asystent) bankowości, specjalista do spraw marketingu i handlu, fizjoterapeuta oraz szwaczka,
- W 2012 roku nie wpłynęła żadna oferta w sekcjach PKD: organizacje i zespoły eksterytorialne, działalność nie zidentyfikowana, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- Zawody deficytowe to m.in.: operator urządzeń przemysłu szklarskiego, przedstawiciel handlowy, asystent osoby niepełnosprawnej, pokojowa, nauczyciel muzyki, elektryk, kierowca ciągnika siodłowego, fakturzystka, pracownik kancelaryjny, glazurnik,

- Zawody zrównoważone: technik fizjoterapii, inżynier automatyki i robotyki, diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów, listonosz, robotnik drogowy,
- Zawody nadwyżkowe to m.in.: technik mechanik, specjalista administracji publicznej, pedagog, technik budownictwa, technik agrobiznesu, technik ochrony środowiska, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, technik informatyk, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, cukiernik.

Opracowany raport oparty jest na ograniczonym zakresie danych. Stanowi on jedynie diagnozę ale jest również podsumowaniem sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych może stać się źródłem informacji dla m.in.: bezrobotnych, pracodawców, instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy, szkół ponadgimnazjalnych, instytucji szkoleniowych.